werken van vele mystieken uit die en latere dagen. Ik wijs nu alleen maar op een nieuwe vertaling van Eckeharts werken, thans in ons land verschenen en in de pers met groote waardeering aangekondigd.

Wij leven immers in de dagen van het irrationalisme, d.w.z. van de goddelooze mystiek. Ik behoef er maar aan te herinneren, dat de wetenschappelijke verdediger van het nationaal socialisme, Rosenberg, in zijn bekende werk met groote geestdrift van dezen Eckehart spreekt. Het trof mij, toen ik even na de overwinning van Hitler in Werningerrode in een gelceerd gezelschap een paar dagen vertoefde, dat een dame, die anders niets van Hitler hebben moest, al haar geestelijke wijsheid aan Eckehart blijkbaar had ontleend en daarover met veel ontroering met mij sprak.

Ik begreep, dat van zulk een geestesgesteldheid geen kracht tegen het nationaal socialisme kon uitgaan.

Maar nu die Joachim van Floris. Die verdeelde de menschelijke geschiedenis ook in drie deelen. Eerst het tijdperk des Vaders, daarna dat des Zoons, en eindelijk dat des Heiligen Geestes.

Nu is ook door Gereformeerde theologen wel eens zulk een onderscheiding genoemd, maar dan in heel anderen zin.

Want, zoo vertelde die Joachim, dat het derde tijdperk eigenlijk met hem was aangebroken. Het zou zijn een reformatie van kerk en staat; een wedergeboorte van de menschheid, die nu eerst het Evangelie, niet dat der „letter" maar „des geestes" had gegrepen. Daar zou dan een tijd van eeuwige vrede zijn. Alle geweld zou wijken, gerechtigheid zou op aarde wonen. Spoedig zou komen de nieuwe messias, die het groote „derde rijk" zou stichten. Deze nieuwe groote leider was de „Novus Dux". Men moet weten, dat Mussolini zich daarom Duce noemde, zooals Hitler zich als Führer liet aanbidden.

Men vergete niet, dat er bij deze menschen zeer bewust een aansluiting was bij de mystiek van Joachim van Flores en wie hem daarna volgden. De „heilige" Fransiskus dacht aan hem, en zijn volgelingen zagen in hem den leider, van wien Joachim zoo dierbaar had voorspeld. Dante profeteerde er van in zijn „Paradiso".

Een eeuw later was er een Cola di Rienzo, die zich ridder van den Heiligen Geest noemde en zich vergeleek met Christus. Het waren de dagen, dat men het duizendjarig rijk zóó verwachtte. Het chiliasme vierde, als in elken mystieken tijd, hoogtij.

Daar was toen in die middeleeuwen een verwachting voor gaasch het leven, niet minder idealistisch dan het thans wel wordt vernomen. Daar zijn wetenschappelijke knoelers geweest, die zelfs de Reformatie in dit goddelooze raam wilden zetten. Zij zijn er ook nu nog.

Telkens weer duikt deze verwachting van een nieuwen tijd vol vrede en geluk op. Geen eeuw was er zonder.

Daar zouden boeken over geschreven kunnen worden. En wij moeten den invloed van deze mystiek niet onderschatten. Zij is altijd een gezellin van de revolutie, die het leven als omkeert, en groote rampen over de menschheid brengt.

Ik zei al, dat Mussolini zich met opzet, denkend aan al wat er al zoo over het nieuwe groote rijk geschreven was, Duce liet noemen.

Nu leefde er in onze eeuw een russisch-duitsche schrijver, geheeten A. Moeller van den Bruck, die nauw verbonden was met den Russischen mysticus Mereschkowsky. Met hun beiden gaven zij een Duitsche overzetting van de werken van Dostojewsky, een gevaarlijken mysticus die ook thans weer veel gelezen wordt, uit.

Eerstgenoemde schrijver keerde later naar zijn vaderland terug en hij schreef na den eersten wereldoorlog een boek getiteld: Het Derde Rijk.

Welnu — het is aan dezen titel dat Hitler, die veel van deze wijsheid in zich op had genomen, den naam van zijn „Derde rijk" ontleende.

En als wij nu eens denken aan al het onheil, dat hierin over het Duitsche volk en over de wereld kwam, dan verstaan wij toch ook wat de valsche profetie der mystiek, die ook nu ten onzent steeds grooteren invloed weer oefent in het kerkelijk leven — men denke slechts aan het Barthianisme — voor de menschheid, die al meer van de geopenbaarde waarheid afwijkt, beteekent.

Hier zien wij de luchtspiegelingen, die Groen van Prinsterer voorzag, toen hij zei: ons wacht een revolutie, waarbij die van 1789 slechts kinderspel zal blijken te zijn.

Wij beleefden er tot onzen grooten schrik reeds veel van. Maar de afval wordt steeds grooter.

Geve de Heere onze God, dat wij wakende mogen zijn.

Met hartelijke groeten en heilbede uw toegenegen

MARNIX.

PERSSCHOUW

„RICHTING EN BEWEGING".

Ds J. W. de Jager van Utrecht heeft gesproken op den Theol. Hoogeschooldag der synodocratie, onlangs te Kampen gehouden. Uit het Kamper Nieuwsblad geven we een verslag onverkort hier weer, dat den indruk maakt, goed verzorgd, zoo niet authentiek te wezen. Hier volgt het:

Richting en Beweging.

't Is opvallend, dat tegenwoordig in onze Kerken een zeer kritisch-ingestelde aandacht voor het eigen Gereformeerd-zijn aan het licht treedt.

Tot op zekere hoogte is dat een verheugend verschijnsel te noemen, omdat het bewijst, dat wij klaarblijkelijk toch niet zonder meer ons bevinden in de greep van de irriterende zelfvoldaanheid, die ons dikwijls door buitenstaanders toegedicht wordt. Anderzijds verraadt deze opzettelijke aandacht voor het Gereformeerd-zijn een zekere onrust en bezorgdheid.

Inderdaad geeft onze kerkelijke situatie alle aanleiding om ons grondig rekenschap te geven van de inhoud en de betekenis van ons Gereformeerd-zijn in deze tijd. Onze bezinning op dit thema kan samengevat worden in de woorden: **richting en beweging.** Het gaat er om, dat wij in deze tijd als Gereformeerden de richting zullen kennen, de confessionele koers, die het scheepje der kerk, de kruisvlag hoog in top, heeft te varen.

Het gaat er evenzeer om, dat wij de beweging zullen openbaren, die onlosmakelijk behoort tot het wezen van de levende kerk, die niet bestaan kan zonder uiting te geven aan de apostolische drang, die de Heer der Kerk door Zijn Geest en Woord in haar wekt. Geloof en werken, belijden en beleven, intensief en extensief Christen-zijn horen onverbrekelijk bij elkaar. Zodra deze twee van elkaar losgemaakt worden, verliest de kerk de gemeenschap met Jezus Christus, haar Zaligmaker en Koning.

Alleen de levende eenheid van richting en beweging brengt ons tot de aanbidding van de Koning.

Als het Gereformeerd-zijn in deze tijd gezien wordt tegen deze achtergrond van confessionele gerichtheid en apostolische bewogenheid, dringt zich allereerst de vraag aan ons op, of wij nog het recht bezitten ons Gereformeerd te noemen. Er zijn verschillende factoren die het onmogelijk maken deze vraag onbeantwoord te laten. Gewezen moet worden op:

1e De vernietigende kritiek, die door de vrijgemaakte broeders op ons uitgebracht wordt. Zij verzekeren bij hoog en laag, dat wij de richting totaal verloren hebben en dat de beweging ons bij iedere stap verder van huis brengt.

2e De jongste gebeurtenissen in de Ned. Herv. Kerk accentueren eveneens de vraag naar ons bestaansrecht. Heeft de Ned. Herv. Kerk de zuivere synthese van richting en beweging gevonden en wordt het voor ons niet tijd, dat de belofte, eens plechtig afgelegd in de Acte van Afscheiding, ingelost zal worden? Betekent handhaving van de kerkelijke zelfstandigheid niet een dorre gevangenschap in de richting, terwijl er geen spoor van beweging te ontdekken valt — de zonde van Jeruzalem in de dagen van Christus' geboorte?

3e Nog nadrukkelijker komt de vraag naar de inhoud en waarde van ons Gereformeerd-zijn voor ons te staan door de feitelijke situatie, waarin onze Kerken zich bevinden. Er wordt geklaagd over geestelijke matheid, over krachteloosheid van de prediking, over verlies van de Gereformeerde levensstijl, over indifferentisme bij de jeugd, over Ueber-Organisation, over gebrek aan werfkracht en werkkracht. Betekent dat niet, dat wij werkelijk de rechte koers kwijtgeraakt zijn en de vaart er uit is?

4e In zijn scherpste vorm wordt de vraag naar richting en beweging als de quintessence van 't Gereformeerd-zijn ons op het hart gebonden door de geweldige nood van deze wereld, die in de ban van het onafwendbare leeft en in haar vertwijfeling en wanhoop niet meer durft hopen, dat ook maar iemand op aarde de zuivere richting kan wijzen of één stap kan zetten, om haar te verlossen uit het slop van ondergang en dood. De massa van deze tijd grinnikt sarcastisch om onze confessionele vastheid en onze apostolische bewogenheid.

Gereformeerd-zijn gehandhaafd.

Desondanks handhaven wij de pretentie van het Gereformeerd-zijn in alle ootmoed, maar zonder enige aarzeling. Wij mogen en moeten ons kerkleven blijven zien als een openbaring, een realisering van Christus' Middelaarsarbeid in verhoging, een genadig geschenk van de God des Verbonds, die trouw is en niet laat varen het werk Zijner handen. Wij persisteren bij de bewering, dat wij in het kennen van de zuivere richting en in het gedreven worden tot de zuivere beweging waarachtig Gereformeerd-zijn. De „richting" d.i. voor ons het leven in geloof bij het Woord Gods, het staan in de Waarheid, die ons vrijmaakt. De „richting", d.i. voor ons de belijdenis, dat de souvereine God, die hemel en aarde geschapen heeft en nog onderhoudt en regeert door Zijn almachtige en alomtegenwoordige kracht, om Zijns Zoons Jezus Christus' wille onze hemelsche Vader is, die ons heeft gekend in Zijn eeuwige liefde, die ons leidt door deze wereld en tot Zijn heerlijkheid brengt. De „richting", d.i. voor ons, dat wij ons verlaten mogen op de volmaakte gerechtigheid van onze Borg. En omdat wij de richting weten, is er bij ons ook de zuivere beweging, dat wij ons werpen op de wereld, om haar te veroveren voor Jezus Christus, die haar al veroverd héeft in Zijn gehoorzaamheid. Gereformeerd-zijn wil voor ons zeggen: belijden in geloof en werken in liefde.

Zonder twijfel kunnen wij hier niet spreken in absolute zin. Wij zijn Gereformeerd in de gebrokenheid van het leven, in de bedeling der zonde. Daardoor blijft er een grote afstand bestaan tussen ideaal en werkelijkheid, tussen de eis Gods en de volbrenging daarvan door ons. Ons Gereformeerd-zijn wordt bedreigd door een tweevoudige verzoeking.

Tweevoudige verzoeking.

Het schip der kerk kan allereerst lek stoten op de klip van de intellectualistische verstarring. Dan ontaardt het Gereformeerd-zijn in het kennen van de zuivere richting, maar zonder de beweging. Het kerkleven gaat op in het conserveren van het confessioneel bezit. Wij belijden niet langer ons geloof, maar wij geloven onze belijdenis. Afgeleide beginselen worden verabsoluteerd. Het beroep op de Gereformeerde vaderen krijgt een tyranniek karakter. De heilbegerige schare moet zich tevreden stellen met een dogmatisch orthodoxisme en een ethisch traditionalisme, waarbij de zielen verkommeren.

Het gevaar van richting zonder beweging is lang niet denkbeeldig. Het komt vanzelf op ons af in een wereld, waarin wij voortdurend onze confessionele rijkdom moeten verdedigen tegen vele aanranders. De ontwikkeling van de Geref. Kerken, onderh. art. 31 K.O. biedt ons een waarschuwend voorbeeld. Richting zonder beweging loopt ten slotte uit op ketterjacht en autodafé. In de practijk houdt men niets meer over dan 'n onvruchtbaar negativisme, dat enkel weet af te wijzen, zonder er iets beters voor in de plaats te stellen. Ook voor ons heeft de scheuring het gevaar van confessionele verstarring aanmerkelijk vergroot.

Daarbij komt, dat men ook uit reactie vervallen kan in het andere uiterste van beweging zonder richting — een gevaar, dat zo mogelijk nog funester is dan het eerste. Beweging zonder richting doet zich overal voor waar de apostolische bewogenheid wordt losgemaakt van de confessionele vastheid. Is het ook niet de fout van de Ned. Herv. Kerk, die zich in haar diepe bekommering om de ontkerstende wereld niet de tijd gunt eerst in het reine te komen met haar roeping van Godswege tot Schriftuurlijk belijden? Ook in onze eigen kring zijn er symptomen aan te wijzen van het willen werken in liefde zonder het belijden in geloof, misschien niet opzettelijk, maar juist daardoor des te gevaarlijker. Beweging zonder richting doet de kerk verdwalen in de nacht, ontrooft haar de vreugde van de arbeid, die ligt in de zekerheid, dat haar Heer het werk al volbracht héeft en ontneemt haar ook het uitzicht op de vrucht van het werk, die in Gods heilsraad gewaarborgd wordt.

Geen keus.

Gereformeerd-zijn in deze tijd laat ons geen keus tussen richting en beweging. Hier staan wij niet voor het: óf — óf, maar voor het: én — én. Het is niet gebondenheid of vrijheid, maar gebondenheid én vrijheid. Wij werken in de vrijheid der liefde, omdat wij staan in de gebondenheid van het geloof.

Daarom loopt onze bezinning ten aanzien van het Gereformeerd-zijn in deze tijd uit op de vraag hoe de levende gezonde eenheid van richting en beweging bevorderd kan worden.

Wat onze confessionele vastheid betreft lijkt het alleszins gewenst, dat de aandacht op de hoofdzaken geconcentreerd zal worden. Wij hebben een periode van strijd achter de rug, waarin détail-kwesties alle belangstelling opeisten. Het Gereformeerde kerkvolk kan alleen maar leven, als het voortdurend in contact gebracht wordt met de kern van Gods heilsboodschap. Het is

Wijzigingen Handboek 1951

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzoekt de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

Blz. 9. WAGENBORGEN. Adres Kerkeraad: L. J. Fokkinga. Diaconie: H. Elzenga, Kerkdiensten: t.h.v. Wed. R. Zomerman, 9.30 en 7 uur. (10)

Blz. 11. HELPMAN. Kerkelijk Bureau: R. Aalster, Coendersweg 30, Groningen. (11)

Blz. 14. KORNHORN. Adres Diaconie: W. Koning, G 79, Noordwijk, post Opende (Gr.). Onder deze Kerk ressorteeren Opende (Gr.) (ged.), Lucaswolde en Noordwijk (ged.); het ressort van de Kerk te Doezum is gedeeltelijk aan de Kerk van Kornhorn ter bearbeiding toegewezen. (12)

Blz. 15. MARUM. Adres Kerkeraad: H. Hidding, A 221. Penn. Kerk: F. H. Lanting, A 70. Tel. 69. Postr. Kerk 156587. Bibl. fonds Theol. Hogeschool: Mevr. F. Lanting—Klein, A 70. Zend. Commissie: J. Klaver, A 288, Lindsteriaan. Onder deze Kerk ressorteeren Noordwijk (ged.), Nuis en Niebert (ged); het ressort van de Kerk te De Wilp is aan de Kerk van Marum ter bearbeiding toegewezen. (13)

Blz. 17. SCHOUWERZIJL. Kerkdiensten om 9 en 2 uur. (14)

Blz. 19. DEPUTATEN CL. WARFFUM. Nazien archief brs H. Baar, Uithuizen en P. Smit, Zandeweer. Kerkvisitatoren (W. deel) Di J. v. d. Haagen en J. H. v. d. Hoeven (secundi Di F. Boonstra en C. v. Kalkeren), Art. 11 K.O. Ds D. v. Houdt (3 Nrd. prov.); ds J. v. d. Haagen (prov. kerken); ds H. Venema (classis kerken) en H. Pilon, Uithuizermeeden. Sec. E. Kamminga, Uithuizermeeden. (15)

Blz. 24. SIEGERSWOUDE. Adres Zendingscomm.: Sj. Veenstra, Friese Palen (Kromhoek). (16)

Blz. 24. SUAMEER. Adres Kerkeraad: A. C. v. Leeuwen, Oostermeer 177, Tel. K 5129—221. (17)

Blz. 33. NIEUW-BUINEN. Adres kerkeraad: H. Jansma, N. diep P 108. (18)

Blz. 41. LUTTEN. Telefoonnummer Ds M. Janssens: 36. (19)

Blz. 44. ZWARTSLUIS. Kerkdiensten: eigen kerkgeb., Zomerdijk 5. (20)

Blz. 45. DALFSEN. Postr. Geref. Kerk 557372, Wilhelminastraat 73, Dalfsen. (21)

Blz. 57. BUNSCHOTEN—SPAKENBURG. Adres Ds J. Kamphuis: Wilhelminastraat 41, Spakenburg. Tel. K 3499—221. Postr. 558949. (22)

Blz. 66. De classis Amsterdam—Haarlem is gesplitst. De Kerken van classis Amsterdam zijn: Aalsmeer, Amsterdam—C., Amsterdam—Z., Halfweg, Nieuwendam—Amsterdam-Noord, Nieuwer Amstel. De kerken van classis Haarlem: Beverwijk, Haarlem, Haarlemmermeer—Oostzijde, Heemstede, Hoofddorp, Santpoort, IJmuiden. (23)

geen verlies, maar winst, wanneer allerlei quasi-beginselen resoluut afgekapt worden.

Onvoorwaardelijk noodzakelijk is ook, dat er vertrouwen zal zijn onder de broeders. De mogelijkheid van een openhartige discussie, waarin blijk gegeven wordt van aanzienlijke verschillen van inzicht, mag niet afgesneden worden. Wat de apostolische bewogenheid aangaat — zij zal zich niet openbaren, als wij geen ruimer blik op de wereldkerk ontvangen, als het venster naar de grote samenleving in haar vertwijfeld worstelen om redding niet wijd opengestoten wordt. Eén conferentie van het C.N.V. voor predikanten en één soctale dag voor de studenten is niet genoeg, om in ons hart de ontferming over de schare, die vermoeid en verstrooid is, als een kudde schapen zonder herder, wakker te doen worden.

Het laatste en werkzaamste middel tot handhaving van ons Gereformeerd-zijn in deze tijd in confessioneele vastheid en apostolische bewogenheid is het gebed tot God de Vader van onze Heer Jezus Christus: Bewaar én vermeerder Uw Kerk!

We komen daarop terug, hopen we. Tenzij Adolphus Venator er zin aan mocht hebben. Dat moet nog even bekeken worden.

K. S.

KERKNIEUWS

Beroepen te:
Wieringermeer, D. Los te Smilde.

Bedankt voor:
Blokzijl, P. Plaatsman te Zuidbroek.
Kommerzijl-Niezijl, D. Los te Smilde.

— CENTRALE DIACONALE CONFERENTIE. De Diaconie van de Geref. Kerk van Rotterdam-Centrum, die de organisatie voor de conferentie, te houden op D.V. Woensdag 27 Juni 1951, op zich genomen heeft, vestigt door deze de aandacht op het volgende.

1. In de uitnodiging, welke door het Comité aan alle Diaconieën werd verzonden is een drukfout geslopen. Het Stadspark, waarin zich het gebouw „Parkzicht" bevindt, is niet gelegen aan den Westerdijk, doch aan den **Westzeedijk.**

2. Om tijdig voor logies gedurende één of twee nachten te kunnen zorgen is het dringend gewenscht met het aanvragen hiervan niet langer te wachten. Broeders die daarvoor in aanmerking wenschen te komen worden verzocht dit thans omgaand kenbaar te maken aan ondergeteekende.

3. Tijdens de pauze van de conferentie zal een boottocht worden gehouden door de havens van Rotterdam. Gedurende de tocht worden lunchpakketten aan de deelnemers verstrekt. De kosten van den boottocht met inbegrip van het lunchpakket bedragen f 2.25 per persoon.

Voor een goeden gang van zaken is het beslist noodzakelijk, dat allen, die hiervan gebruik willen maken, zich eveneens per omgaande opgeven bij ondergeteekende.

De kosten kunnen voor den aanvang der conferentie, bij het teekenen der presentielijst, worden voldaan.

4. Tenslotte dienen de bezoekers der conferentie, met het oog op het aanvangsuur, er rekening mede te houden, dat zij vanaf het Maasstation plm. drie kwartier en vanaf het Station D.P. plm. een half uur noodig hebben om gebouw „Parkzicht" per tram te bereiken.

Namens de Diaconie voornoemd, C. L. F. Bredemeijer Jr.
Bergsingel 78 b, R'dam-N.

— DS J. GROEN te Groningen is door ziekte verhinderd zijn arbeid te verrichten. Ds G. Staal, em. pred. te Groningen, zal in de wijk van Ds Groen, gedurende diens afwezigheid, huisbezoek doen.

— FONDS VAN NOODLIJDENDEN OP SOEMBA. Giro 172053, Penningmeester Heerenweg 7, Zwolle. Giften kwamen binnen van de volgende diaconieën: Sneek f 50.—; Bedum f 50.—; Ommen f 50.—; Mussel f 100.—; Bergschenhoek f 50.05; Hoofddorp f 50.—; Ermelo f 25.—; Schiebroek/Hillegersberg f 100.—; Drachten f 351.20; Winsum (Gr.) f 100.—; Hillegersberg f 50.—; 2e Exloërmond f 25.—; Rotterdam-Z. f 100.—; Ten Boer f 25.—; Smilde f 75.—; Nijkerk f 300.—; Mijdrecht f 25.—; Drachten f 25.—; Leerdam f 50.—; Velp f 25.—; Heerenveen f 25.—; Hoorn f 5.—; Aalsmeer f 10.—; Wolfheze f 30.—; Twijzel f 25.—; Cadoelen f 25.—; Voorburg f 200.—; Bussum f 50.—; Drogeham-Harkema Opeinde f 5.—; Zoetermeer f 200.—; Zuidwolde f 10.—; Zevenbergen f 143.94; Middelburg f 140.35; Wapenveld f 151.20; Mariënberg f 10.—; Oost- en West-Souburg f 48.46; Zutphen f 25.—; Oldehove f 50.—; Minnertsga f 50.—; Rozenburg f 100.—; Blokzijl f 20.—; Berkel (Z.-H.) f 100.—; Zaamslag f 100.—; Den Ham f 25.—; Den Helder f 10.—; Roodeschool f 50.—; Nunspeet f 10.—; Grijpskerk f 50.—; Amsterdam-Z. f 25.—; Veendam f 25.—; Voorthuizen f 50.—; Lutten a/d Dedemsvaart f 20.—; Spui (Z.) f 50.—; Grootegast f 10.—; Drachten f 200.—; Marum f 25.—; Katwijk a/d Rijn f 100.—; Nijverdal f 5.—; Apeldoorn f 130.85; Zevenbergen f 7.50; Garrelsweer f 10.—; Treebeek f 25.—; Haren f 25.—; Langerak f 40.—; Stadskanaal f 25.—; Oldenzaal f 100.—; Wapenveld f 3.50; Siegerswoude f 7.50; Bolnes-Slikkerveer f 68.92; Ede f 36.10; Haarlemmermeer f 25.—.

Bovendien kwamen ook de volgende giften in: G. Bruyn, Zaandam f 5.—; Zendingsbusje Loppersum f 10.—; K. J. Wieringa, Pieterburen f 15.—; Catechisanten Zoetermeer f 105.31; Penn.m.esse Zendingscomm. Oosterbeek f 20.—; F. Idema, Rijnsburg f 5. Totaal f 4469.88.

De Raad van de Gereformeerde Kerk te Rouveen geeft met droefheid kennis van het plotseling overlijden van

Ouderling
HENDRIK BUITENHUIS.

Wij gedenken met weemoed en dankbaarheid hetgeen de Koning der Kerk aan Kerkeraad en gemeente in deze broeder heeft willen schenken gedurende de ruim drie jaren, dat hij als Ouderling het ambtswerk mocht verrichten, dat, naar zijn getuigenis, hemzelf tot zo grote zegen was.

Namens de Raad der Kerk:
H. VAN TONGEREN, Praeses.
H. KRUIDHOF, Scriba.

Rouveen, 25 Mei 1951.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.
Reformatie . . . . f 3.—
Catechismus . . . „ 2.—
Alle terugzendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

SANTPOORT/BEVERWIJK.

Deze Kerken zoeken voor **Augustus, voorz, in Dienst des Woords.** Brieven G. VISSER, Terrasweg 57, Santpoort.

KENT U REEDS
Zangers en Speellieden
van D. W. L. MILO?

De herdruk van het Handboek 1951 - gaat door!

Er zijn vele aanvragen. Wie nog niet bestelde, doe het nu spoedig, want deze oplage is uit den aard der zaak zeer beperkt en nieuwe herdrukken komen er **niet!**
Wacht dus niet. Prijs f 1.50.

Men kan zijn bestelling opgeven bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V. te Goes
Giro 36000

ZOJUIST VERSCHEEN:

De Algemene Openbaring

DOOR

Prof. Dr G. C. BERKOUWER

Prijs gebonden f 7.90

INHOUD: I. Achtergronden - II. Het offensief van Karl Barth - III. Reactie - IV. De natuurlijke theologie bij Rome - V. Exclusiviteit der Christus-Openbaring? - VI. De natuurpsalmen - VII. Openbaring en kennis - VIII. Openbaring en wetsvervulling - IX. Openbaring en verlichting - X. De strijd om Art. II der geloofsbelijdenis - XI. Universaliteit en particulariteit.

Voor dit werk zal wel zeer bijzondere belangstelling zijn, omdat de vragen met betrekking tot de openbaring (o.m. de verhouding van algemene en bijzondere openbaring) van fundamentele betekenis zijn voor het christelijk geloof.

Dit is het vijfde boek in Prof. Berkouwer's serie

DOGMATISCHE STUDIËN

In deze reeks zijn reeds eerder verschenen:

GELOOF EN RECHTVAARDIGING
220 bladz. - Prijs gebonden f 4.95
GELOOF EN HEILIGING
222 bladz. - Prijs gebonden f 4.95
GELOOF EN VOLHARDING
215 bladz. - Prijs gebonden f 4.95
DE VOORZIENIGHEID GODS
336 bladz. - Prijs gebonden f 6.90

Verdere delen zijn in bewerking.

De Pers in al haar schakeringen is het hierover eens, dat de verschijning van Prof. Berkouwer's „Dogmatische Studiën"

een gebeurtenis in onze vaderlandse theologie is, en dat deze uitgave ons een heel eind verder brengt.

Het is een standaardwerk van grote betekenis, zowel voor studerenden als voor belangstellende gemeenteleden.
Een onmisbare bron voor de Verenigingen, die bestudering van de geloofsleer op het programma hebben staan.

MEN KAN INTEKENEN OP DE GEHELE SERIE, MAAR DE DELEN ZIJN OOK AFZONDERLIJK VERKRIJGBAAR

Het uitvoerig prospectus wordt op aanvrage gaarne gratis toegezonden

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL

N.V. J. H. KOK KAMPEN

Geschiedenis ener Martelaarskerk

door **Prof. JOSEPH CHAMBON**

vertaald door **Ds P. VAN DER KRAAN,**
Ned. Herv. Predikant te Bunnik

Dit kostelijk werk is dezer dagen aan onze abonné's op de R.B.-SERIE verzonden. Zij kunnen het dus allen thuis hebben. De eerste pers-recensies zijn reeds binnen en vol lof zowel over de inhoud als over de technische verzorging van dit werk.
Wij geven hier de inhoud van het boek:

Hoofdstuk I: Historische inleiding; Hoofdstuk II: Renaissance en Reformatie in Frankrijk; Hoofdstuk III: de Reformatie in Frankrijk; Hoofdstuk IV: De Contra-Reformatie in Frankrijk; Hoofdstuk V: Tussenspel: Hendrik V; Hoofdstuk VI: Er komt een donkere wolk opzetten; Hoofdstuk VII: Het sterven van het Franse Protestantisme; Hoofdstuk VIII: De wederopstanding van het Franse Protestantisme; Slotwoord van de Vertaler.

Dit werk is het eerste deel van de nieuwe jaargang der R.B.-Serie. De volgende boeken zijn:

OM WOORD EN KERK III, door Prof. Dr K. Schilder.
HEILIGE GESCHIEDENIS, door Prof. Dr S. Greijdanus.
AUGUSTINUS, ... door J. Geelhoed,
met medewerking van Ds Joh. Francke en een inleidend woord van Prof. Deddens.

Deze vier werken kosten los in de handel: f 21.50; abonné's op de R.B.-Serie betalen: f 11.60, of f 2.90 per deel.

Een unieke gelegenheid, op hoogst goedkope wijze in het bezit te komen van een kostelijke bibliotheek. Geef u op bij de boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES - Giro 36000

G. VINK

Secretaris „Stichting De Vrije Kerk",
Administrateur: „Geref. Gezinsblad",
Penningmeester: Geref. Pol. Verbond,
Administrateur: Geref. Pol. Verbond,

VERHUISD van: **Struitenweg 38 c — Rotterdam-Zuid,**
naar: **VAN HEUTSZLAAN 21, APELDOORN, Telef. 4873**

29 Mei 1951